

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

ŠTUDIJSKI PROGRAM ZA MUZEJSKO-PEDAGOŠKO IZPOPOLNJEVANJE

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Ime	Študijski program za muzejsko-pedagoško izpopolnjevanje
Smer	Ni smeri
Vrsta	Študijski program za izpopolnjevanje
Stopnja	/
Trajanje	1 leto
Število KT	60 KT
Način izvajanja študija	Študij se izvaja kot izredni študij
Strokovni naslov	Študijski program za izpopolnjevanje ni program za pridobitev izobrazbe in ne daje strokovnega oziroma znanstvenega naslova. Udeleženci pridobijo potrdilo o opravljenem programu izpopolnjevanja.

2. TEMELJNI CILJI IN KOMPETENCE PROGRAMA

2.1. Temeljni cilji programa

Temeljni cilji študijskega programa za muzejsko-pedagoško izpopolnjevanje je v muzejih/galerijah in ustanovah z značilnostmi muzeja (botaničnih in živalskih vrtovih, razstavnih galerijah knjižnic in arhivov, stalnih konservatorskih ustanovah idr.) zaposlene strokovne delavce usposobiti za avtonomno, strokovno in etično reflektirano vzgojno-izobraževalno delo. Študijski program omogoča poglobljeno razumevanje in uveljavljanje vzgojno-izobraževalne vrednosti kulture in njene dediščine. To bo prispevalo k izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela v muzejskih ustanovah z upoštevanjem različnih potreb muzejskih obiskovalcev na ravni posameznika, skupine in skupnosti. Poglobljeno razumevanje in uveljavljanje vzgojno-izobraževalne vrednosti kulturne (in naravne) dediščine bo prispevalo tudi k dopolnjevanju vzgojno-izobraževalnega dela v muzejih z drugimi oblikami vzgoje in izobraževanja. Razvijanje sposobnosti raziskovanja na področju muzejske

pedagogike delavcu omogoča kritično spremljanje teorije in prakse v muzejski pedagogiki (tudi lastne) in na podlagi tega dvigovanje njene kakovosti. Aktivno, inkluzivno in na trajnostni razvoj naravnano samostojno in skupinsko vzgojno-izobraževalno delo v muzejih, galerijah, arhivih, knjižnicah ter drugih spomenikih in območjih kulturne in naravne dediščine so praktični cilji tega študijskega programa.

Slušatelji bodo razvili ustrezno znanje, sposobnosti, spretnosti in odnos za vzgojno-izobraževalno delo v muzejih in ustanovah z značilnostmi muzeja. Preverjanje učnih izidov zajema predvsem višje ravni znanja: poudarek je na razumevanju, uporabi in refleksiji (v skladu s predvidenimi kompetencami in študijskimi dosežki določenega študijskega predmeta). Načini preverjanja učnih izidov so osredotočeni na razumevanje in uporabo znanja in vključujejo reševanje resničnih muzejsko-pedagoških problemov, ocenjevanje s portfolijem, samoevalvacije ipd. Preverja se študentovo kritično mišljenje in zmožnost evalviranja lastne in obče muzejsko-pedagoške prakse. Preverjanje učnih izidov se osredotoča na samoevalvacijo v socialnem kontekstu, kolegialno ocenjevanje ter ocenjevanje procesa in rezultatov kolaborativnega učenja, pri katerem skupaj sodelujeta(jo) učitelj(i) in študent(i).

2.2. Generične (splošne) kompetence:

Splošne kompetence, ki se pridobijo s študijskim programom za muzejsko-pedagoško izpopolnjevanje, so:

- izvirnost in ustvarjalnost pri strokovnem in znanstvenem delu;
- uporaba znanja v praksi;
- pridobivanje novega poklicnega znanja;
- samostojno in neodvisno raziskovanje in prenašanje novih spoznanj v prakso;
- vodenje, organiziranje in odločanje;
- sodelovanje z drugimi in delo v (interdisciplinarni) skupini;
- sporazumevanje s strokovnjaki drugih strokovnih in znanstvenih področij;
- delovanje v skladu z etičnimi normami in veljavno zakonodajo;
- razvijanje prakse.

2.3. Predmetno-specifične kompetence

Predmetno-specifične kompetence, ki se pridobijo s študijskim programom muzejsko-pedagogškega izpopolnjevanja, so:

- poglobljeno razumevanje teoretičnih osnov področja muzejske pedagogike, njihova refleksija in sposobnost njihove uporabe v praksi;
- poglobljeno razumevanje vzgojno-izobraževalne vrednosti kulturne in naravne dediščine človeštva in v povezavi s tem vzgojno-izobraževalne vloge muzejev;
- poglobljeno razumevanje, refleksija in obvladovanje različnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela v muzejih in ustanovah z značilnostmi muzeja;
- poglobljeno razumevanje, refleksija in obvladovanje metodičnih pristopov k vrednotenju, razumevanju in uveljavljanju muzejskih zbirk;
- samostojno in timsko organiziranje učnih dejavnosti in ustvarjanje priložnosti za učenje v muzeju za različne ciljne skupine;
- sposobnost vzpostavljanja partnerskih odnosov z organizacijami, ustanovami in posamezniki za namen vzgoje in izobraževanja v muzeju;
- sposobnost individualne in skupinske komunikacije z muzejskimi obiskovalci, sodelavci, partnerji in drugimi;
- usmerjenost v inkluzivno in trajnostno-razvojno delo na področju muzejske pedagogike;
- zmožnost prepoznavanja gospodarskih priložnosti v kulturni dejavnosti.

3. PODATKI O MEDNARODNI PRIMERLJIVOSTI PROGRAMA

V skladu z Merili za akreditacijo in evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov mednarodne primerjave za programe izpopolnjevanja niso predpisane.

4. PODATKI O MEDNARODNEM SODELOVANJU VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Podatki o mednarodnem sodelovanju UL Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani so dostopni na spletni strani <http://www.pef.uni-lj.si/86.html>.

5. POGOJI ZA VPIS in MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

5.1. Splošni pogoji za vpis v program

a. V študijski program izpopolnjevanja se lahko vpišejo tisti, ki dokazujejo ustrezne delovne oz. strokovne izkušnje* na področju vzgoje in izobraževanja ter so končali: univerzitetne, visokošolske strokovne ali višješolske strokovne študijske programe, sprejete pred 11. 6. 2004, ali študijske programe prve ali druge stopnje, sprejete po 11. 6. 2004.

b. V program se lahko vpišejo tudi tisti, ki so končali enakovredno izobraževanje v tujini in se vpisujejo pod enakimi pogoji, kot veljajo za tiste, ki so zaključili svoje šolanje v Sloveniji. Pred vpisom v študijski program morajo opraviti postopek priznavanja izobraževanja za namen nadaljevanja študija.

* Ustrezne delovne oziroma strokovne izkušnje kandidati izkazujejo na podlagi priloženih pogodb o zaposlitvi oziroma potrdil s strani delodajalcev ali institucij, pri katerih so pridobili ustrezne izkušnje.

5.2. Merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Fakulteta sprejme sklep o omejitvi vpisa, če število prijavljenih, ki izpolnjujejo vse splošne vpisne pogoje, presega število razpoložljivih študijskih mest.

V tem primeru se izbira kandidat in kandidatov opravi na podlagi naslednjih meril:

- izbirni izpit* (80 %),
- priporočilo delodajalca** (20 %).

*Na izbirnem izpitu je možno doseči 80 %, ki obsegajo:

- intervju s kandidatom o dosedanjih izkušnjah na področju vzgoje in izobraževanja v muzejih (50 %) in viziji profesionalnega razvoja (30 %).

** Iz priporočila delodajalca oziroma institucije, pri kateri je kandidat opravljal delo, naj bo razvidno, v katerih muzejsko pedagoških projektih je kandidat sodeloval in kakšen je bil ta način sodelovanja; pisec priporočila naj poda tudi svojo oceno kandidatovega dela na muzejsko pedagoškem področju.

6. POGOJI O PREHODIH MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehodi med študijskimi programi niso mogoči.

7. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Študentu se lahko pred vpisom v študijski program pridobljena znanja, ki po vsebini in obsegu ustrezajo učnim vsebinam predmetov v študijskem programu za muzejsko-pedagoško izpopolnjevanje, priznajo kot opravljene študijske obveznosti.

O priznavanju neformalnih znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom, odloča Senat PeF UL na predlog Komisije za priznavanje neformalnega izobraževanja in na podlagi pisne vloge študenta, priloženih pisnih spričeval in drugih listin, ki dokazujejo uspešno pridobljeno znanje in vsebino teh znanj ter v skladu s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, ki ga je sprejel Senat UL na seji 29. 5. 2007, in Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in izkušenj, sprejetem na seji Senata PeF dne 18. 05. 2006.

Ključna načela pri tem so:

- vsak kandidat/ka ima možnost, da zaprosi za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in izkušenj,
- kandidat/ka mora predložiti vsa dokazila, potrebna za vrednotenje neformalno pridobljenega znanja in izkušenj,
- ocenjevanje doseženih kompetenc temelji predvsem na izobraževalnih ciljih in vstopnih pogojih študijskega programa, v katerega bi se želel/a vpisati kandidat/ka,
- dokazano pridobljene kompetence, ki so ustrezno dokumentirane in relevantne, se priznajo ne glede na to, kje in kako jih je kandidat/ka pridobil/a,
- uporabljene metode zagotavljajo zanesljivo ocenjevanje, rezultate ocenjevanja se dokumentira z izdajo ustreznega potrdila.

Prizna se lahko za največ 22 ECTS znanja, pridobljenega izven tega študijskega programa. Tistim, ki so zaposleni v muzejskih ali vzgojno-izobraževalnih institucijah ali so samozaposleni v kulturi in imajo ustrezno število let delovnih izkušenj na področju, za katerega izobražuje ta študijski program, se jim lahko na podlagi individualnih in dokumentiranih vlog prizna del praktičnega usposabljanja in obvezni predmet Muzeologija v skupnem največjem obsegu 22 ECTS.

8. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Pogojev za napredovanje po programu ni.

9. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje študijskega programa za izpopolnjevanje mora udeleženec/ka opraviti vse s programom predvidene študijske obveznosti oz. zbrati vse predvidene kreditne točke iz programa, skupaj v obsegu 60 KT.

10. NAČINI OCENJEVANJA

Skladno z izhodišči, oblikovanimi tudi v projektu Tuning, ocenjevanje zajema predvsem višje ravni znanja: poudarek je na razumevanju, na uporabi, didaktičnih vidikih in refleksiji (v skladu s predvidenimi kompetencami in študijskimi dosežki v učnem načrtu). Tradicionalni načini preverjanja znanja (kolokviji, ustni / pisni izpiti, seminarske naloge) so zato ob upoštevanju posebnosti pri posameznih predmetih dopolnjeni s projektnim in raziskovalnim delom, vključeno je reševanje realnih problemov, reševanje odprtih nalog (problemov), portfolio, ipd. Uporabljajo se različni načini ocenjevanja, in sicer tako *formativni* (npr. sprotna povratna informacija študentu o njegovem napredku) kot *sumativni* (zaključno ocenjevanje). Načini preverjanja obsegajo tudi različne sprotne dejavnosti (delna poročila), povezana s formativnim preverjanjem, ki študentu omogoča izboljšanje, izpopolnitev izdelkov, tudi zvišanje ravni študijskega dosežka (povezano z višjo oceno).

Ob upoštevanju posebnosti pri posameznih predmetih se različne oblike študijskih aktivnosti in preverjanja študijskih dosežkov lahko dopolnjujejo in so lahko tudi ločeno ovrednotene. Pri posameznih učnih enotah (v učnih načrtih) so izbrani tisti načini preverjanja in ocenjevanja, ki najbolj ustrezajo tipu študijskih dosežkov, ki so navedeni pri tej učni enoti (predmetu). Skala ocenjevanja upošteva Statut Univerze v Ljubljani in fakultetna pravila (od 1-10; od 1-5 negativno); posamezne ocene so odvisne od ravni in obsega študijskih dosežkov, določajo jih ocenjevalni kriteriji.

11. PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA s predvidenimi nosilkami in nosilci predmetov

1. semester * Zapis v oklepaju je namenjen bolj preglednemu prikazu tega, koliko ECTS je predvidenih za praktično usposabljanje. Npr. (6+3): 3 predstavlja obremenitev študentke, študenta za praktično usposabljanje (3 ECTS pridobijo v okviru kontaktnih ur »druge oblike študija«, ki so namenjene praktičnemu usposabljanju).

Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Edukacijska vloga muzeja	Slavko Gaber, Metoda Kemperl	30	30			90	120	270	9 (6+3)*
2.	Muzeologija	Katja Mahnič	30	30			90	120	270	9 (6+3)*
3.	Strateški menedžment za muzeje	Vesna Čopič	30	30			90	120	270	9 (6+3)*
4.	Splošni izbirni predmet 1	Nosilec izbranega predmeta	15	15				60	90	3
SKUPAJ			105	105			270	420	900	30
DELEŽ			11,6 %	11,7 %			30 %	46,7 %	100 %	/

2. semester * Zapis v oklepaju je namenjen bolj preglednemu prikazu tega, koliko ECTS je predvidenih za praktično usposabljanje. Npr. (6+3): 3 predstavlja obremenitev študentke, študenta za praktično usposabljanje (3 ECTS pridobijo v okviru kontaktnih ur »druge oblike študija«, ki so namenjene praktičnemu usposabljanju).

Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Muzejska pedagogika	Metoda Kemperl	45	30			120	165	360	12 (8+4)*
2.	Interpretacija kulturne dediščine	Metoda Kemperl	15	15			30	30	90	3
3.	Splošni izbirni predmet 2	Nosilec izbranega predmeta	15	15				60	90	3
4.	Splošni izbirni predmet 3	Nosilec izbranega predmeta	15	15				60	90	3
5.	Splošni izbirni predmet 4	Nosilec izbranega predmeta	15	15				60	90	3

6.	Strokovni izbirni predmet 1	Nosilec izbranega predmeta	15	15			30	30	90	3 (2+1)*
7.	Strokovni izbirni predmet 2	Nosilec izbranega predmeta	15	15			30	30	90	3 (2+1)*
SKUPAJ			135	120			180	465	900	30
DELEŽ			15 %	13,3 %			20 %	51,7 %	100 %	/

Izbirni predmeti										
Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECT S
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
Splošni izbirni predmeti										
1.	Psihologija	Mojca Juriševič	15	15				60	90	3
2.	Teorija vzgoje	Mojca Peček Čuk, Irena Lesar	15	15				60	90	3
3.	Filozofija edukacije	Pavel Zgaga, Janez Krek	15	15				60	90	3
4.	Sociologija vzgoje	Slavko Gaber	15	15				60	90	3
5.	Vrednote, antropološki vidiki kulture in edukacija	Janez Krek	15	15				60	90	3
6.	Inkluzivna vzgoja in izobraževanje	Marija Kavkler, Alenka Kobolt, Mojca Lipec Stopar	15	15				60	90	3
SKUPAJ			90	90				360	540	18
Strokovni izbirni predmeti										
1.	Naravoslovje, muzeji, izobraževanje	Saša A. Glažar, Iztok Devetak, Mojca Čepič, Gregor Torkar	15	15			30	30	90	3
2.	Pripovedništvo	Milena Mileva Blažič	15	15			30	30	90	3
3.	Znak, diskurz, reprezentacija	Sergej Kapus	15	15			30	30	90	3
4.	Informacijsko-komunikacijske tehnologije	Jože Rugelj	15	15			30	30	90	3
5.	Likovna vzgoja in izobraževanje v kulturnih ustanovah	Beatriz Tomšič Čerkez, Črtomir Frelih, Andrej Brumen Čop, Zdenko Huzjan, Tomaž Gorjup	15	15			30	30	90	3
SKUPAJ			90	90			180	180	540	18

Delež izbirnosti po letnikih (razmerje med ECTS točkami, ki jih študent pridobi z obveznimi in izbirnimi vsebinami)

Letnik	Obvezne vsebine	Izbirne vsebine	Praktično usposabljanje	Diplomska/magistrska naloga ali doktorska disertacija
1. letnik	29 KT (48,3%)	16 KT (26,7 %)	15 KT (25 %)	
Skupaj	29 KT (48,3%)	16 KT (26,7 %)	15 KT (25 %)	0 %

12. KRATKA PREDSTAVITEV PREDMETOV ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Edukacijska vloga muzeja

Študenti pridobijo temeljno znanje o edukacijski vlogi muzeja v kontekstu vzgojno-izobraževalne vrednosti kulture. Seznanijo se s temeljnimi teorijami, koncepti in politikami, ki oblikujejo vzgojno-izobraževalne prakse v muzejih. Od študentov se pričakuje, da bodo po uspešno končanem modulu razumeli edukacijsko vlogo muzeja v zgodovinskem in sodobnem kontekstu; poznali temeljne koncepte, povezane z vrednotenjem, razumevanjem in dostopnostjo kulture in njene dediščine, in o njih kritično razmišljali; vedeli, kako vzgojno-izobraževalne prakse v muzejih oblikujejo edukacijske oz. kulturne politike in teorije; znali uporabiti znanje iz tega področja pri vzgojno-izobraževalnem delu v muzejih.

Muzeologija

Študentje pridobijo temeljno znanje o dejavnosti muzeja. Seznanijo se z osnovnimi pojmi muzeologije (muzej, muzejski predmet, muzejska zbirka, muzejska razstava, muzejski delavec) in z osnovnimi muzeološkimi funkcijami (zbiranje, hranjenje, raziskovanje, interpretiranje, odnos do skupnosti). Obravnavana je historična in sodobna muzeologija s posebnim poudarkom na slovenskih muzejih. Ob koncu modula bodo študentje opremljeni s temeljnim znanjem muzeologije, ki jim bo pomagalo pri odločanju o tem, v kakšnem muzeju (nacionalnem, regionalnem, lokalnem itd.) in s kakšno muzejsko zbirko (umetnostno, zgodovinsko, naravoslovno, kompleksno itd.) želijo delati, in pri razumevanju funkcije in delovanja muzejev danes.

Strateški menedžment za muzeje

V Sloveniji imajo muzeji dolgo institucionalno zgodovino, pretežno delujejo kot del javnega sektorja tudi danes, muzejska dejavnost je regulirana javna služba. Pri modulu študentje spoznajo značilnosti javnega sektorja in njegov institucionalni okvir. Vanj je vpeto tudi načrtovanje in vodenje organizacijskih strategij, ki vključujejo opazovanje okolja, tako notranjega kot zunanjega, strateške muzejske izzive (poslanstvo, občinstvo, financiranje), strateško načrtovanje za muzeje in orodja za razvoj - vse kot okvir za oblikovanje strategij (vzročno-posledična opredelitev poslanstva, ciljev, strategij in politik); izvedbo strategij (opredelitev programov, virov zanje ter postopkov za izvedbo in izvedbo samo) ter evalvacijo. Modul tako posreduje praktična znanja, veščine, tehnike in metode, ki so namenjene globljemu razumevanju poslanstva muzejev, njihovih programov, kadrovske posebnosti, trženja, načina organiziranja in značilnosti njihovega okolja. Modul vodi študente v razumevanje muzeja kot strokovne inštitucije v širšem družbenem, političnem in institucionalnem kontekstu.

Muzejska pedagogika

Modul študente seznanja s teoretičnimi, metodičnimi in praktičnimi vidiki vzgojno-izobraževalnega dela v muzejih. Študenti spoznajo koncepte in pojme, kot so muzejski predmet kot »objekt učenja«, muzejska interpretacija, muzejsko občinstvo, in najnovejše teorije o učnih procesih in ciljih v muzejih. Spoznajo vlogo in naloge muzejskega pedagoga pri predstavitev muzejskih predmetov, pri soočenjih obiskovalcev s predmeti in pri oblikovanju celotnega konteksta muzejskih razstav. Posebna pozornost je namenjena vodstveno-organizacijskim vidikom vzgojno-izobraževalnega dela v muzeju in vpetosti muzejskega pedagoga v skupinsko delo v muzeju. Od študentov se pričakuje, da bodo po uspešno končanem modulu znanje in zmožnosti znali uporabiti za takšno delo, ki bo vodilo do trajnih vzgojno-izobraževalnih praks v muzejih, osredinjenih na različne starostne in interesne

ciljne skupine. Praksa je organizirana v obliki projektne dela v okviru medinstitucionalnega sodelovanja fakultete z muzeji.

Interpretacija kulturne dediščine

Študenti spoznajo teoretski okvir pojma kulturna dediščina ter pristope določanja, opredeljevanja in interpretacije dediščine. Predmet raziskuje priložnosti za učenje in poučevanje v avtentičnih prostorih in okoljih, kot so muzeji in galerije, v diskusijo pa bodo vključeni tudi muzeji na prostem, gradovi, cerkve, opuščeni samostani. Ob artefaktih in spomenikih in situ (premična in nepremična dediščina), ob seriji predavanj, seminarjev in delavnic bomo raziskovali, kako predmeti dajejo obliko in vsebino našemu odnosu do sveta, vsakodnevnega življenja, preteklosti in sedanje kulture. Seminarско delo bo temeljilo na interpretaciji konkretnega spomenika za določeno ciljno skupino.

Psihologija

Študenti pri modulu poglobijo in nadgradijo znanje na področju lastnega učenja in poučevanja v skladu s konceptom vseživljenskega učenja znotraj sociokulturne paradigme. Poseben poudarek je na individualnih razlikah med različnimi skupinami obiskovalcev, ki se v muzejskem okolju znajdejo v vlogi učenca, komunikaciji in interakcijah v tem učnem kontekstu ter na razlikovanju ter oblikovanju povratnih informacij o učenju in učnih dosežkih, ki imajo pomembno motivacijsko funkcijo v okviru muzejske pedagogike.

Teorija vzgoje

Cilj modula je razumevanje vzgoje kot protislovnega procesa, znotraj katerega je osnovno vprašanje iskanje meja med omejevanjem posameznikovega razvoja in njegovo svobodo, med manipulacijo in podporo njegovih razvojnih potreb, med transmisijo in ustvarjalnostjo. Hkrati izpostavlja vpetost pedagoga med pričakovanja muzejskih obiskovalcev, muzejske stroke in njegovih lastnih vizij o tem, kakšna je moč vzgoje. V tem smislu je cilj predmeta pomoč pri oblikovanju lastne profesionalne podobe, lastnega vzgojnega stila in koncepta, razvijati sposobnosti reflektiranja svojega dela in argumentiranja svojih strokovnih odločitev ter vzpodbuditi razmišljanje o tem, kako preko vzgoje in izobraževanja obiskovalcem muzejev omogočiti ustrezno t.i. muzejsko izkušnjo.

Filozofija edukacije

Študenti poglobijo poznavanje problematike in vloge filozofskega mišljenja v kulturi, povezujejo izbrana filozofska vprašanja z disciplinarno problematiko svoje študijske usmeritve (muzejske pedagogike) in nalogami pedagoškega poklica, odpirajo si obzorja za širše razumevanje strokovnega področja, usposablajo se za avtonomno oblikovanje in argumentiranje lastnih stališč ter za tolerantnost do drugačnih pogledov kakor tudi za razumevanje kompleksnosti strokovnih in socialnih nalog pedagoga ter za razumevanje etičnih razsežnosti pedagoškega poklica.

Sociologija vzgoje

Študenti in študentke spoznajo, razumejo mesto vzgoje in izobraževanja kot enega od družbenih podsistemov ter socialno pogojenost edukacije. Spoznajo razliko med skupnostjo in družbo ter njihove različne oblike. Skušajo razumeti kompleksnost vzgojno-izobraževalnih sistemov kot elementa družbene reprodukcije in pri tem reflektirajo (ne)možnost privzganjanja vrednot. Razumejo pojme družba, demokracija ter človekove pravice. Reflektirajo reprodukcijo neenakosti, sobivanja različnih kultur in pravico do drugačnosti. Reflektirajo in kritično ovrednotijo različne pedagoške izkušnje ter aktualno dogajanje v družbi.

Vrednote, antropološki vidiki kulture in edukacija

Predmet je namenjen poznavanju, razumevanju in reflektiranju konceptov človekovih pravic in dolžnosti, pluralne demokracije, strpnosti, solidarnosti, pravne države itd. kot skupne vrednotne, etične in normativne osnove sodobnih družb, obravnavi vpetosti izobraževalnega sistema v specifično kulturo in državo, refleksiji skupnih vrednot slovenskega javnega izobraževanja ter refleksiji vprašanj, kako v razpetosti med skupnimi in partikularnimi vrednotami poučevati v javni ustanovi. Obravnava in reflektira načela vzgoje in izobraževanja, zahteve, kot je načelo odsotnosti indoktrinacije, kritičnosti, pluralnosti in objektivnosti, notranjo povezanost pravic z dolžnostmi, povezave vzgoje z doseganjem ustreznih standardov znanja, vlogo avtoritete, kulturo učnega okolja, sodelovanje med vzgojno-izobraževalno ustanovo in skupnostjo, prikriti kurikulum, prizadevanja za realizacijo načel inkluzivnosti, multikulturnost. Študenti spoznajo in reflektirajo pomen formalne postavitve skupnih vrednot javne vzgojno-izobraževalne ustanove v razmerju do udejanjanja vrednot v vzgoji; reflektirajo vprašanje tolerance do partikularnih vrednot in prepričanj. Spoznajo vpliv specifičnosti konkretnega okolja, v katerem deluje posamezna vzgojno-izobraževalna ustanova, na njeno vzgojno zasnovano, in okvire avtonomnega oblikovanja vzgojne zasnove.

Inkluzivna vzgoja in izobraževanje

Udeleženci v modulu pridobijo in nadgradijo razumevanje in s tem uveljavljanje inkluzivnosti na celotnem področju vzgoje in izobraževanja. Udeleženci poglobijo oz. povežejo znanje o konceptu inkluzivnosti in pogojih, ki inkluzivne procese zagotavljajo; razvijajo sposobnosti za kritično refleksijo procesov, odnosov, situacij in drugih dejavnikov, ki o(ne)mogočajo in/ali spodbujajo oz. zavirajo inkluzivnost; vplivajo na procese, ki ustvarjajo pogoje sodelovanja, enakih možnosti, enake dostopnosti in pravičnosti vzgojno-izobraževalne ustanove; reflektirajo pogoje, ki prispevajo k zagotavljanju nediskriminatornega dela, upoštevanja različnosti in razvijajo praktične pristope inkluzivnega dela.

Naravoslovje, muzeji, izobraževanje

Študenti bodo spoznali pomen in metode učenja in poučevanja v naravoslovnih in tehniških muzejih, hišah eksperimentov, planetarijih, botaničnih in živalskih vrtovih in drugih muzejskih ustanovah, kjer hranijo različne zbirke naravnega izvora in tehniške (kulturne) dediščine. Seznanili se bodo s pomenom neformalnega vseživljenjskega naravoslovno-tehniškega izobraževanja za posameznika in družbo in spoznali za te muzeje specifične metodične pristope k interpretaciji muzealij za različne starostne in interesne skupine obiskovalcev. S projektnim in terenskim delom v izbranih muzejskih ustanovah se bodo seznanili s celostnim snovanjem muzejsko-pedagoških dejavnosti za aktivno spoznavanje naravoslovnih pojavov, tehniških rešitev in drugih tem v kontekstu interdisciplinarnosti in specifičnosti vsebin, ki jih zbirke predstavljajo.

Znak, diskurz, reprezentacija

V modulu bo predstavljena analiza znakov in načinov, kako proizvajajo pomen. Obravnavane bodo oblike, kako so znaki organizirani v sisteme, kot so jeziki in kodi in kako delujejo družbeno. Predstavljena bo analiza diskurza. Tematizirani bodo vidiki, kako diskurz vzpostavlja področja vednosti, ureja in narekuje postopke komuniciranja, legitimizira določene načine videnja in obnašanja, kako proizvaja in umešča pomen znotraj zgodovinskih mrež, sociokulturnih razmerij ter določa položaj subjekta v družbi. V modulu bodo predstavljene kritična analiza reprezentacije in taktike konstruiranja identitete. Razčlenjeni bodo stereotipna reprezentacija, vidik kako je reprezentacija vpeta v obstoječo distribucijo

moči, problem naturalizacije identitete in polisemičnosti reprezentacije, predstavljen pa bo tudi segment reprezentacij, ki problematizirajo dominantni diskurz.

Informacijsko-komunikacijske tehnologije

Študenti pri tem predmetu spoznajo temeljne pojme in koncepte, povezane z uporabo IKT za pedagoško delo v muzejskem okolju. Usposobijo se za uporabo IKT za različne oblike sodelovanja, skupinsko delo in učenje ter učenje na daljavo, za načrtovanje in izdelavo večpredstavnih učnih gradiv in okolij za reševanje konkretnih problemov pri pedagoškem delu ter za kritično vrednotenje novih rešitev na tem področju. Usposobijo se tudi za z IKT podprto komuniciranje ter za zahtevnejše oblike uporabe IKT za iskanje, shranjevanje, obdelavo in posredovanje informacij v različnih pojavnih oblikah.

Likovna vzgoja in izobraževanje v kulturnih ustanovah

Študent spozna načrtovanje in izvedbo likovne dejavnosti in pedagoško vlogo umetnika pri načrtovanju in izvajanju likovnih delavnic za različne starostne in interesne skupine muzejskih obiskovalcev. Slikanje, risanje, kiparstvo, grafika in prostorsko oblikovanje kot okvir in spremljevalna dejavnost pri razlagi muzejskih zbirk – zlasti v umetnostnih muzejih in galerijah. Uporaba muzejskih predmetov pri likovni dejavnost, načrtovanje in priprava spremljevalnega gradiva. V kontekstu umetnostnih muzejskih zbirk je posebna pozornost namenjena vsebinskim razlikam med originalom in reprodukcijo, produkcijskimi načini, razkrivanju tehnoloških in metodoloških postopkov pri likovnem ustvarjanju. Študenti se bodo usposobili za ustrezno vključevanje umetnika v muzejsko-pedagoško dejavnost ter spoznali načela načrtovanja muzejskega arhitekturnega prostora.

Pripovedništvo

V okviru predmeta se udeleženci seznanijo s temeljnimi značilnostmi pripovedništva kot ene izmed metod učenja, načina interpretiranja in oblike ljudske in avtorske komunikacije v muzeju. Študente seznanja s teoretičnimi (fokloristična, strukturalistična, literarna, psihoanalitična, sociološka, feministična in poststrukturalistična), metodičnimi in praktičnimi vidiki pedagoških dejavnosti, ki temeljijo na pripovedovanju, ubesedovanju in uprizarjanju mitov (npr. Mit o Argonavtih), pravljic (Ljubljanski zmaj), legend, basni, pripovedk ter na spodbujanju jezikovne ustvarjalnosti (samostojno pripovedovanje). Predmet poleg spretnosti interpretiranja, pripovedovanja in oblikovanja govora, študentom nudi vpogled v različne teorije pravljic ter priredbe in predelave pravljic ter pripovedi.